

“Lucian Blaga” University of Sibiu

HABILITATION THESIS

**RETHINKING ECONOMICS: TURBULENCES,
CRISES AND DISRUPTIONS IN ECONOMIC
THEORY AND POLICY**

Candidate: **Silvia Cristina Mărginean, PhD**

Field of research: **Economics**

Sibiu, 2023

REZUMAT

Teza de abilitare *Rethinking economics: turbulences, crises and disruptions in economic theory and policy (Reevaluarea economiei: turbulențe, crize și fenomene disruptive în teoriile și politicile economice)* prezintă realizările obținute în plan științific, profesional și academic după conferirea titlului de doctor în Economie.

Titlul de doctor a fost obținut în anul 2003, în domeniul de doctorat Economie, la Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu, sub coordonarea prof.univ.dr. Dan Popescu, prin susținerea tezei *Dezvoltarea economică și factorul demografic: corelații, disfuncționalități și perspective pentru economia românească*

În perioada 2010-2012 am urmat un program de pregătire postdoctorală la Academia Română, în cadrul proiectului Studii post-doctorale în economie: program de formare continuă a cercetătorilor de elită (SPODE), POSDRU/89/1.5/S/61755, Contract nr. 394/21.10.2010, manager de proiect Mugur Isărescu, finalizat cu susținerea disertației post-doctorale cu titlul *Fenomenul de globalizare economică – cauzalități, vectori de globalizare, clase de impact*, realizată sub coordonarea prof.univ.dr. Emil Dinga.

Teza de abilitare a fost structurată în trei părți: în prima parte au fost prezentate contribuțiile științifice; în partea a doua realizările profesionale, științifice și academice și planurile de dezvoltare a carierei; în partea a treia au fost menționate referințele bibliografice aferente primelor două părți.

Prima parte a tezei de abilitare prezintă în detaliu principalele **contribuții științifice**. În perioada imediat următoare susținerii tezei de doctorat au continuat preocupările în domeniul creșterii și dezvoltării economice. Acestea s-au transformat în scurt timp în contribuții referitoare la reevaluarea teoriilor economice și explicarea fenomenelor macroeconomice din perspectiva crizelor, a șocurilor și turbulențelor de diferite tipuri care s-au manifestat în economia globală, precum și a mutațiilor induse în economie de noile tehnologii într-o lume tot mai conectată. În acest context, activitatea de cercetare a avut în vedere dimensiunea macroeconomică, iar titlul tezei de abilitare *Rethinking economics: turbulences, crises and disruptions in economic theory and policy (Reevaluarea economiei: turbulențe, crize și fenomene disruptive în teoriile și politicile economice)* reflectă focalizarea cercetărilor pe transformarea sistemelor economice sub influența crizelor succesive și schimbările de paradigmă pe care acestea le-au generat.

Ultimii 15 ani au fost marcați de crize și schimbări structurale ale sistemelor economice, ceea ce a generat adevărate provocări din perspectiva teoriei economice tradiționale, aflată frecvent în situații în care i-a fost contestată capacitatea de a explica, de a prognoza sau de a oferi soluții pentru o realitate economică complexă și imprevizibilă. Economia globală a trecut prin două crize majore, marea criză financiară globală din 2009 – 2010 și criza generată de pandemia Covid-19 după 2020. În același timp, tehnologia a schimbat modul în care muncim, trăim, producem și consumăm. Uniunea Europeană a avut de gestionat în plus provocări specifice, întrucât în perioada analizată au avut loc trei valuri de extindere (2004 – cea mai mare extindere, cu primirea a 10 noi state membre, 2007 cu aderarea României și Bulgariei, 2013 cu aderarea Croației) și prima ieșire din Uniunea Europeană, Marea Britanie 2020.

Prezentarea principalelor rezultate ale cercetării obținute în această perioadă a fost realizată prin gruparea lor în patru direcții: (1) Economia Uniunii Europene: de la crize la politici de redresare și reziliență; (2) Globalizarea în teoria macroeconomică: de la motor al creșterii la

contagiune financiară și tehnologii disruptive; (3) Piața muncii: evoluții și politici post-criză; (4) Restructurarea economică: competitivitatea și determinanții săi.

În ceea ce privește *prima direcție*, rezultatele cercetării includ studii referitoare la noile state membre și convergență, sincronizarea ciclică și impactul crizei financiare globale sau a crizei COVID-19. Dintre acestea, teza de abilitare prezintă în detaliu două contribuții, ambele finalizate cu publicarea de articole în jurnale indexate în Web of Science. Primul articol realizează o evaluare a reacției comunității academice la Brexit prin parcurgerea a peste 800 de studii, articole științifice, cărți apărute în mai puțin de 3 ani. Acest studiu a permis identificarea a patru direcții majore în cercetarea economică referitoare la Brexit dar și formularea unor concluzii referitoare la rolul economiștilor în dezbaterile publice. Studiul vine să susțină ideea de reevaluare a științei economice din perspectiva faptului că peste 70 de ani aceasta a fost focalizată pe construirea de modele și teorii referitoare la fenomenul de integrare economică, iar ieșirea Marii Britanii din Uniunea Europeană adresează specialiștilor provocarea de a veni cu contribuții în direcția desintegrării. A doua contribuție prezentată în această direcție vizează un articol publicat recent. Scopul cercetării a fost să analizeze relația între comportamentul pe termen lung al țărilor UE în privința cheltuielilor cu sănătatea și capacitatea lor de a reacționa eficient la șocuri precum pandemia Covid-19. Utilizând cheltuielile curente cu sănătatea din perioada 2000-2019 s-a realizat o analiză de tip cluster, prin care cele 27 de state membre au fost împărțite în trei grupuri: cel al țărilor cu nivel ridicat (10 state), mediu (7 state), respectiv redus (10 state) al cheltuielilor cu sănătatea. O analiză de tip one-way ANOVA a fost realizată în a doua etapă pentru a vedea dacă există diferențe semnificative între cele trei grupuri în ceea ce privește nivelul de pregătire pentru pandemie (măsurat prin GHS Index), impactul Covid-19 (măsurat prin mortalitatea excesivă) și digitalizare (măsurată prin DESI) ca factor cheie în implementarea politicilor în perioada pandemiei. Concluzia a fost că țările din prima categorie (high health spenders) au avut performanțe mai bune pe toate cele trei dimensiuni, dovedind că o finanțare mai bună poate crește performanța și capacitatea sistemelor de sănătate de a reacționa la șocuri viitoare.

A doua direcție de cercetare, Globalizarea în teoria macroeconomică: de la motor al creșterii la contagiune financiară și tehnologii disruptive a vizat câteva întrebări: cum contribuie principalele dimensiuni ale globalizării (comerțul liber, libera circulație a capitalurilor și investițiile străine directe) la creșterea economică; care sunt principalele debateri cu privire la implicațiile economice ale globalizării; ce sunt fenomenele de contagiune și care sunt efectele acestora, etc. Rezultatele prezentate în teză au vizat contribuțiile referitoare la dimensiunea financiară a globalizării (contagiunea financiară, reforma sistemului monetar internațional, rolul Fondului Monetar Internațional, China și rolul renminbi), precum și contribuții referitoare la modul în care inovații precum cryptomonedele și Bitcoin au transformat economia.

A treia direcție de cercetare are ca și cuvânt cheie piața muncii și prezintă principalele rezultate ale studiilor realizate, care au vizat: analiza impactului crizelor asupra pieței muncii, cu focus pe două aspecte - șomajul în rândul tinerilor și politicile în domeniul salariului minim implementate; studiul noilor forme de ocupare generate de economia colaborativă; lărgirea ariei de interes, prin asumarea calității educației ca factor de creștere a performanței pe piața muncii.

A patra direcție prezintă studii derulate înainte de criza din 2009-2010 care au avut în vedere o abordare multi-nivel a competitivității. Două dintre cele mai relevante rezultate obținute includ primul articol publicat în 2011 în Web of Science, focalizat pe o analiză sectorială a economiei românești și o contribuție teoretică referitoare la conceptul de competitivitate economică, pornind de la fundamentele microeconomice până la factorii naționali.

Partea a doua a tezei de abilitare prezintă realizările profesionale, științifice și academice, precum și principalele obiective și direcții viitoare de dezvoltare.

Realizările profesionale prezentate au avut în vedere două aspecte: prestigiul profesional și funcțiile deținute. Vizibilitatea și impactul activității științifice desfășurate pot fi evaluate în baza citărilor (35 de citări, H-Index 4 în Web of Science, peste 230 de citări, H-Index 8 în Google Scholar), a volumelor coordonate (editor/coordonator a 3 volume ale conferinței IECS publicate la Elsevier, seria *Proceedia in Economics and Sciences*, editor a 3 volume de studii publicate la Springer, editor al unei cărți publicate la Verlag D.Kovac Publishing Hamburg), a calității de membru în comitete științifice, editoriale, recenzor la diverse jurnale, precum și a prezentărilor realizate la conferințe din țară și străinătate (Marea Britanie, Spania, Olanda, Franța, Bulgaria, Grecia, etc.). Pe lângă responsabilitățile administrative deținute (decan, șef de catedră, membru în consiliul facultății, membru în senat, coordonator programe de dublă diplomă, etc.) au fost menționate și participarea în comisii de evaluare (membru ARACIS, evaluator programe de cercetare pentru UEFISCDI, ANCSI, membru în comisii de concurs pentru posturi didactice sau administrative), coordonator/membru în proiecte cu caracter educațional, participarea la programe de pregătire profesională sau stagii de documentare.

Realizările științifice ce susțin îndeplinirea condițiilor pentru obținerea atestatului de abilitare și a calității de conducător de doctorat rezultă din lista lucrărilor publicate (articole și cărți publicate, participarea la conferințe, implicarea în proiecte de cercetare), din portofoliul celor 10 lucrări considerate reprezentative incluse în dosarul de abilitare și din prima parte a tezei de abilitare care detaliază principalele direcții de cercetare și rezultatele obținute.

După obținerea titlului de doctor în Economie am publicat peste 25 de articole în reviste indexate în baze de date internaționale (dintre care 5 articole în jurnale Web of Science încadrate în Q₂ în momentul publicării, 3 articole în jurnale indexate Scopus și ESCI), peste 30 de lucrări publicate în volume de conferință (dintre care 11 lucrări în volume indexate ISI Proceedings), cărți și capitole de cărți în edituri naționale și internaționale. Activitatea de cercetare s-a realizat atât individual, cât și prin colaborarea cu colegi din Facultatea de Științe Economice (membru în proiecte de cercetare, coordonator al unor proiecte de cercetare, co-autorat, etc.) sau cu colegi din alte facultăți ale Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, din alte centre universitare din România sau din străinătate (Germania, Finlanda, Olanda, Ungaria, Polonia, Republica Moldova, etc.).

Realizările academice relevante din perspectiva tezei de abilitare au fost considerate: disciplinele predate în calitate de conferențiar, lector, asistent și preparator (Microeconomie, Macroeconomie, Economie Europeană, Strategii Concurențiale, Economie avansată, Globalizare economică) la programele de licență și master; calitatea de membru în comisii de îndrumare și de susținere publică a tezelor de doctorat în Economie (membru în comisii la ULBS, ASE București, ASEM Chișinău); coordonator de lucrări de disertație și lucrări de licență; autor de manuale, culegeri de aplicații, suporturi de curs și seminar; coordonarea unor echipe de studenți în vederea participării la conferințe științifice, olimpiade și concursuri. Acestea dovedesc pe de o parte continuitatea și coerența preocupărilor din perspectiva domeniului de doctorat, cât și potențialul de asumare a activităților pe care le presupune obținerea calității de conducător de doctorat.

Alături de realizări, în partea a doua au fost prezentate principalele obiective și direcții viitoare de dezvoltare a carierei. Dintre acestea, cea mai relevantă este dorința de asumare a calității de conducător de doctorat și afilierea la Școala Doctorală de Științe Sociale a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, domeniul Economie.

Partea a treia conține referințele bibliografice aferente primelor două părți ale tezei de abilitare.

SUMMARY

The habilitation thesis *Rethinking economics: turbulences, crises and disruptions in economic theory and policy* presents the scientific, professional and academic results achieved after obtaining the PhD in Economics.

The doctoral degree was obtained in 2003, in the field of Economics, at "Lucian Blaga" University of Sibiu, under the supervision of prof.univ.dr. Dan Popescu, by defending the thesis *Economic development and the demographic factor: correlations, dysfunctions and perspectives for the Romanian economy*.

In the period 2010-2012, I followed a postdoctoral training program at the Romanian Academy, within the project Post-doctoral studies in economics: continuous training program for elite researchers (SPODE), POSDRU/89/1.5/S/61755, Contract no. 394/21.10.2010, project manager Mugur Isărescu, completed with the post-doctoral dissertation titled *The phenomenon of economic globalization – causalities, vectors of globalization, classes of impact*, carried out under the coordination of prof. univ.dr. Emil Dinga.

The habilitation thesis was structured in three parts: in the first part, the scientific contributions were presented; the second part includes the professional, scientific and academic achievements and career development plans; in the third part, the bibliographic references related to the first two parts were mentioned.

The first part of the habilitation thesis presents in detail the main **scientific contributions**. In the period immediately following the defense of the doctoral thesis, the research in the field of economic growth and development continued. These soon turned into contributions related to the reevaluation of economic theories and the explanation of macroeconomic phenomena from the perspective of crises, shocks and turbulences in a technologically connected world. In this context, the research activity considered the macroeconomic dimension, and the title of the thesis *Rethinking economics: turbulences, crises and disruptions in economic theory and policy* reflects the focus of the research on the transformation of economic systems under the influence of successive crises and the paradigm shifts they generated.

The last 15 years have been marked by crises and structural changes in economic systems. Those have generated real challenges for mainstream economics, frequently finding itself in situations where its ability to explain, forecast or provide solutions for a complex and unpredictable economic reality was questioned. The global economy has gone through two major crises, the great global financial crisis of 2009-2010 and the crisis generated by the Covid-19 pandemic after 2020. In the same time, the technology changed the way we work, live, produce and consume. In addition, the European Union had to manage specific challenges, since three waves of expansion took place during the analyzed period (2004 – the largest expansion, with the admission of 10 new member states, 2007 with the accession of Romania and Bulgaria, 2013 with the accession of Croatia) and the first exit from the European Union happened (Great Britain 2020).

The presentation of the main results of the research obtained during this period was carried out by grouping them in four directions: (1) Economics of the European Union: from crises to recovery and resilience policies; (2) Globalization in macroeconomic theory: from engine of growth to financial contagion and disruptive technologies; (3) Labor market policies in a post-crisis environment; (4) Restructuring the economy: competitiveness and its determinants.

Regarding *the first direction*, research outputs include studies on new Member States and convergence, cyclical convergence and the impact of the global financial crisis or the COVID-19

crisis. Of these, the habilitation thesis details two contributions, both of which published in journals indexed in the Web of Science database. The first article evaluates the reaction of the academic community to Brexit by going through over 800 studies, scientific articles, books published in less than 3 years. Four major directions were identified in the economic research related to Brexit. Moreover, some conclusions about the role of economists in the public debate emerged, whose arguments seem to fall into the background when political decisions are made. The study supports the idea of rethinking economics: over 70 years it has been focused on building models and theories related to the economic integration, and the exit of Great Britain from the European Union challenges specialists to come up with contributions in the direction of disintegration. The second output presented in this research direction was a recently published article, that is in our opinion one of our most interesting and valuable scientific contributions. The purpose of the research was to analyze the relationship between the long-term health spending patterns of the EU countries and their ability to react effectively to crises and shocks such as COVID-19. Using Current Health Expenditures for 2000–2019, a K-means cluster analysis was conducted, and the 27 EU countries were classified into three groups: high, medium, and low health spenders, with 10, 7, and 10 countries per group, respectively. A one-way ANOVA was carried out to identify if there are significant differences between the three groups during the COVID-19 pandemic regarding the general level of preparedness (measured by the Global Health Security Index), impact (measured by excess mortality), and digitalization as a key factor in implementing successful health and economic policies (measured by the Digital Economy and Society Index). The conclusion was that health systems of the countries from the high health spenders cluster performed better for all three dimensions, showing that better financing could increase the performance and the resilience to future shocks of the health systems.

The second research direction, Globalization in macroeconomic theory: from engine of growth to financial contagion and disruptive technologies addressed several questions: how the main dimensions of globalization (free trade, free movement of capital and foreign direct investment) contribute to economic growth; what are the main debates about the economic implications of globalization; what are the contagion phenomena and what are their effects, etc. The results presented in the thesis concerned contributions on the financial dimension of globalization (financial contagion, reform of the international monetary system, the role of the International Monetary Fund, China and the role of the renminbi), and contributions on how innovations such as cryptocurrencies and Bitcoin have transformed the economy.

The third research direction has the labor market as its keyword and presents the main results of the studies carried out, which were aimed at: analyzing the impact of the crises on the labor market, with a focus on unemployment among young people and the implemented minimum wage policies; the study of new forms of employment generated by the collaborative economy; widening the area of interest, by assuming the quality of education as a factor for increasing performance on the labor market.

The fourth direction considered studies carried out before the crisis of 2009-2010 and was a multi-level approach to competitiveness. Two of the most relevant results obtained include the first article published in 2011 in Web of Science, focused on a sectoral analysis of the Romanian economy and a theoretical contribution related to the concept of economic competitiveness, starting from microeconomic foundations to national determinants.

The second part of the habilitation thesis presents the professional, scientific, and academic achievements and career future development plans.

The professional achievements presented had two aspects in mind: professional prestige and positions held. The visibility and impact of the carried out scientific activity can be evaluated based on citations (35 citations, H-Index 4 in Web of Science, over 230 citations, H-Index 8 in Google Scholar), coordinated volumes (editor/coordinator of 3 volumes of the IECS conference published at Elsevier, the series *Procedia in Economics and Sciences*, editor of 3 volumes of studies published at Springer, editor of a book published at Verlag D.Kovac Publishing Hamburg), of membership in scientific, editorial committees, reviewer at various journals, as well as presentations made at conferences in the country and abroad (Great Britain, Spain, Holland, France, Bulgaria, Greece, etc.). In addition to the administrative responsibilities held (dean, head of department, member of the faculty council, member of the senate, coordinator of double degree programs, etc.) participation in evaluation committees was also mentioned (member of ARACIS, evaluator of research programs for UEFISCDI, ANCSI), coordinator/member in educational projects, participation in professional training or research programs.

The scientific achievements that support the fulfillment of the conditions for obtaining the habilitation certificate and the quality of PhD supervisor can be seen through the list of published works (published articles and books, participation in conferences, involvement in research projects), the portfolio of the 10 works considered representative, and from the first part of the habilitation thesis detailing the main research directions and the results obtained.

After obtaining the PhD in Economics, I published over 25 articles in journals indexed in international databases (including 5 articles in Web of Science journals ranked in Q2 at the time of publication, 3 articles in Scopus and ESCI indexed journals), over 30 of papers published in conference volumes (including 11 papers in ISI Proceedings indexed volumes), books and book chapters in national and international publishing houses. The research activity was carried out both individually and through collaboration with colleagues from the Faculty of Economic Sciences (member in research projects coordinated by colleagues, coordinator of some research projects, co-author, etc.) or with colleagues from other faculties of "Lucian Blaga" University of Sibiu, from other universities from Romania or abroad (Germany, Finland, Holland, Hungary, Poland, Republic of Moldova, etc.).

The relevant **academic achievements** from the perspective of the habilitation thesis were considered: the subjects taught as associate professor, lecturer, and assistant (Microeconomics, Macroeconomics, European Economy, Competitive Strategies, Advanced Economics, Economic Globalization) in the bachelor and master programs; membership in committees for PhD theses in Economics (member of committees at ULBS, ASE Bucharest, ASEM Chisinau); coordinator of dissertation and undergraduate theses; author of textbooks, application collections, course and seminar materials; coordination of students participating in scientific conferences and professional competitions. These prove, on the one hand, the continuity and coherence of actions from the perspective of the doctoral field, as well as the potential of assuming the responsibilities that are required to obtain the habilitation certificate and the quality of doctoral supervisor.

In addition to the previously mentioned achievements, the main objectives and directions for future career development were mentioned. Among these, the most relevant is the plan to become a PhD supervisor in Economics through the affiliation to the Doctoral School of Social Sciences of the "Lucian Blaga" University in Sibiu.

The third part contains the bibliographic references related to the first and second parts of the habilitation thesis.